

Course Code
CFS – 03

Term End Examination – December, 2019

SANSKRIT LITERATURE

संस्कृत साहित्यम्

Certificate in Functional Sanskrit (CFS)

Time : 3 hours

Full Marks : 100

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** Groups as directed

Group—A

विभाग—क

1. Answer all the questions, each within 1 word or 1 sentence : 1×10=10

(a) अलंकारः नाम किम्?

(b) यत्र खण्डशः अन्वयः क्रियते सः कः?

(c) यत्र दण्डसः अन्वयः क्रियते सः कः?

(d) ह्रस्वस्वरस्य एकम् उदाहरणं प्रदत्त।

(e) गुरुवर्णस्य कृते कति मात्राः?

(f) “भ ज स ... .. म ना” रिक्तस्थानं पूर्यत।

(2)

- (g) आर्याछन्दसः प्रथमे पादे कति मात्राः ?
(h) संस्कृतभाषायां कति मात्राः सन्ति ?
(i) ह्रस्वस्वराणां संख्या का ?
(j) स्वरवर्णाः कति ?

Group—B

विभाग—ख

2. Answer *any four* questions each within
100 words : $5 \times 4 = 20$

- (a) वर्तमान-भविष्यत्कालयोः पञ्च उदाहरणानि
लिखत।
(b) पञ्च अव्ययपदानां सोदाहरणं विवेचनं कुरुत।
(c) छन्दशास्त्रे कति गणाः किं च स्वरूपम् ?
(d) सज्जनानां चरितानि वर्णयत।
(e) दण्डान्वयखण्डान्वययोः किं लक्षणं वर्णनं
क्रियताम्।
(f) के दोषाः पुरुषेण त्यक्तुं योग्याः सन्ति ?

Group—C

विभाग—ग

3. Answer *any four* questions each within
200 words : $10 \times 4 = 40$

- (a) शब्दालंकारस्य सामान्यपरिचयः दीयताम्।

(3)

- (b) अर्थालंकारस्य वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।
(c) छन्दविषये एकं प्रबन्धं रचयत।
(d) व्यवहारिक-नीतिवाक्यानां महत्त्वं समालोचयत।
(e) नित्यप्रार्थना किमर्थं करणीया ? सोदाहरणं
सम्यक्तया वर्णयत।
(f) भू अथवा पठ् धातोः लटि, लृटि, लोटि,
लडि, विधिलिडि च रूपाणि लिखत।

Group—D

विभाग—घ

4. Answer *any two* questions each within
300 words : $15 \times 2 = 30$

- (a) अलंकारस्य स्वरूपं वैशिष्ट्यं च वर्णयत।
(b) आध्यात्मिकनीतिवाक्यानां महत्त्वं पठितांशम्
आश्रित्य प्रतिपादयत।
(c) नीतिश्लोकाः कथं मानवजीवनस्य मूल्यबोधं
वहन्ति सोदाहरणं लिखत।

***